

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi vakuutusyhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 196/1996 vp laiksi vakuutusyhdistyslain muuttamisesta. Eduskunta, jolle talousva-

liokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 22/1996 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vakuutusyhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/87) 16 luvun 10 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (451/95), sekä

lisätään 1 lukuun uusi 6 ja 7 §, 2 lukuun uusi 5 b §, 9 lukuun uusi 5 a §, 12 lukuun uusi 6 a §, jolloin nykyinen 6 a ja 6 b § siirtyvät 6 b ja 6 c §:ksi, ja 16 luvun 10 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa, uusi 3 ja 5 momentti, jolloin muutettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

6 §

Tässä laissa *merkittävällä sidonnaisuudella* tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sel-

laisen toimielimen jäsenistä, joilla on tämä oikeus, ja nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 1 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus yhdessä aviopuolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa olevan sukulaisen taikka tällaisen henkilön aviopuolison tai tällaiseen henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös luonnollisen henkilön, häneen edellä tässä momentissa tarkoitettussa suhteessa olevan henkilön ja 1 momentissa tarkoitettun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

Merkittävä sidonnaisuus syntyy myös kahden tai useamman sellaisen oikeushenkilön välille, jotka ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

7 §

Vakuutusyhdistyksen päätoimipaikan on sijaittava Suomessa.

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

5 b §

Yhdistysjärjestystä ei vahvisteta, jos:

1) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhdistyksen välillä olevan merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan asianomaisen ministeriön tai vakuutusyhdistystarkastuksen valvonnan suorittamista; tai

2) perustettavaan vakuutusyhdistykseen merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavan sellaisen valtion, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen, lainsäädännön tai sen täytäntöönpanoon liittyvien seikkojen arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan 1 kohdassa tarkoitettua valvonnan suorittamista.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 a §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle ministeriölle tai vakuutusyhdistystarkastukselle vakuutusyhdistystä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan yhdistysjärjestyksen vahvistamisen edellytyksiä tai vakuutusyhdistyksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhdistyksen toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan ministeriölle tai vakuutusyhdistystarkastukselle 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jolla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräämisvalta siihen

vakuutusyhdistykseen, jossa hän toimii tilintarkastajana tai johon mainitulla vakuutusyhdistyksellä on edellä tarkoitettu määräämisvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

6 a §

Asianomainen ministeriö voi määrätä vakuutusyhdistyksen toiminnan lopetettavaksi, jos:

1) yhdistys ei aloita toimintaansa 12 kuukauden kuluessa yhdistysjärjestyksen vahvistamisesta;

2) yhdistys ilmoittaa luopuvansa vakuutusliikkeen harjoittamisesta;

3) yhdistys on lopettanut toimintansa yli kuuden kuukauden ajaksi yhdistysjärjestyksen vahvistamisen jälkeen;

4) yhdistys ei noudata 6 §:ssä tarkoitettua kehotusta tai kieltoa ja velvoitteiden laiminlyönti on törkeä;

5) yhdistys ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan 6 b §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitus-suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä; tai

6) niissä olosuhteissa, joiden vallitessa yhdistysjärjestys on vahvistettu, on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei yhdistysjärjestystä enää vahvistettaisi, taikka jos toiminnan aloittamisen edellytykset eivät enää täyty.

Jos ministeriö on 1 momentin mukaisesti määrännyt vakuutusyhdistyksen toiminnan lopetettavaksi, on vakuutusyhdistys selvitystilassa ja purettava.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

10 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ministeriöllä ja vakuutusyhdistystarkastuksella on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle

rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle;

4) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle tai, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat tässä pykälässä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin, muun kuin ETA-valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle;

5) vakuutusyhdistyksen tilintarkastajalle;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyrityksen selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

8) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

9) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyritysten laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

10) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta; ja

11) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja rahapoliittisena viranomaisena samanlaisen tehtävän omaavalle muulle toimielimelle sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhdistyksellä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille. Terveystilaaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteeseen panoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, ministeriö tai vakuutusyhdistystarkastus voi käyttää tämän pykälän mukaisen vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhdistysten toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, toimintapäätösten, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön tai vakuutusyhdistystarkastuksen päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Ministeriö tai vakuutusyhdistystarkastus ei saa luovuttaa muiden ETA-valtioiden viranomaisilta taikka muussa ETA-valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen tai sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista suostumus-

ta. Näitä tietoja voidaan käyttää ainoastaan 4 momentissa mainittujen tehtävien suorittamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1996